

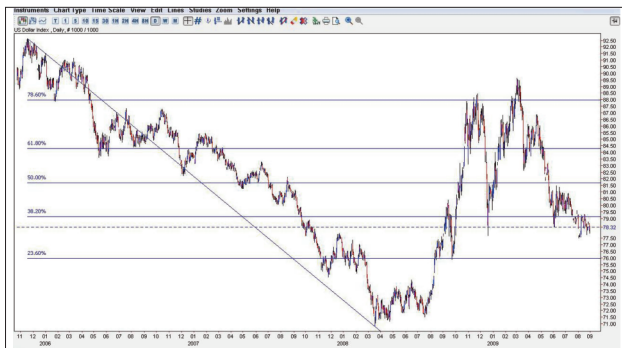
Sồi biển nông của ĐỒNG ĐÔ LA

LÂM NGUYỄN KIM ÂU
Ngân hàng Phương Nam

Nước Mỹ, từ lâu được xem như người khổng lồ của thế giới cả về kinh tế lẫn quân sự. Thế giới dưới triều đại Mỹ được xem như một thế giới phẳng, thế giới đơn cực. Nhưng dường như khủng hoảng kinh tế toàn cầu đã làm cho vai trò lãnh đạo của Mỹ bị lu mờ, quyền lực của đồng đô la dường như bị lung lay khi các nền kinh tế khác xem xét liệu có nên lấy một đồng tiền khác thay thế vị trí đồng đô la là đồng tiền dự trươc của thế giới hay không. Có lẽ khủng hoảng là liều thuốc mạnh nhất cho kinh tế Mỹ.

Kể từ khi cuộc khủng hoảng nợ dưới chuẩn tại Mỹ lan rộng tạo nên cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu với sự thua lỗ lên đến hàng ngàn tỷ USD cho các ngân hàng đầu tư toàn thế giới thì vị thế của Mỹ, một cường quốc có đủ tầm dẫn dắt thế giới, đã trải qua nhiều sóng gió cũng như ghi lại nhiều dấu ấn lịch sử.

Mặc dù ngay từ khi cuộc khủng hoảng bắt đầu người ta đã chứng kiến động thái mạnh tay của chính phủ Mỹ trong việc cứu vãn nền kinh tế khi bơm ra hàng trăm tỷ đô la nhưng thay vào đó là sự thất vọng đáng ngạc nhiên khi hàng loạt những nỗ lực cứu nền kinh tế được đền đáp bằng các tuyên bố phá sản của không ít ngân hàng và tổ chức tài chính cũng như phi tài chính kéo theo sự chao đảo của thị trường chứng khoán toàn cầu làm tuột phanh USD index, chỉ số đo giá trị đồng đô la trên trường thế giới.

Nguồn: Netdania.com

Giá trị của đồng bạc xanh giảm liên tục cho đến hết quý 1 năm 2008 khi chỉ còn 70.79 so với mức 100 ban đầu, đó là lúc khủng hoảng toàn cầu đã và đang lan rộng. Trong bối cảnh ấy, những nỗ lực của chính phủ các nước được xem như vô vọng khi tiền liên tục được bơm vào thị trường nhưng không mang lại hiệu quả như mong muốn, cùng thời gian ấy người ta chứng kiến sự hồi phục đáng kinh ngạc của đồng đô la. Có vẻ buồn cười khi khủng hoảng bắt đầu tại Mỹ và chính Mỹ là nước chịu ảnh hưởng nặng nề nhất của khủng hoảng và thật sự chưa có dấu hiệu gì của sự hồi phục thì đồng đô la lại cho thấy một điều khác khi liên tục gia tăng giá trị so với các đồng tiền khác và đạt mức cao nhất ở mức 89.62, có nghĩa là đã tăng thêm gần 19% giá trị so với mức 70.79. Đó phải chăng là dấu hiệu cho thấy những chính sách mà chính phủ Mỹ đã và đang thực hiện thực sự mang lại hiệu quả ngoài mong đợi hay chỉ đơn thuần là khủng hoảng đã làm suy yếu những đồng tiền khác hơn là đồng đô la Mỹ. Sự không ổn định của chỉ số USD index phần nào cho ta thấy vấn đề khi liên tục rơi xuống ngưỡng kháng cự thấp nhất.

Nguồn: learningmarkets.com

Hơn thế, đồng đô la thời gian gần đây luôn có những phản ứng bất thường. Nếu như trong điều kiện kinh tế thông thường thì giá trị đồng tiền sẽ gia tăng khi thị trường đón nhận tin tốt và sụt giảm khi đón nhận tin xấu, nhưng điều người ta nhìn thấy là đồng đô la giảm giá trị khi thị trường

có tin tốt và tăng lại khi thị trường đón nhận tin xấu. Một ví dụ dễ thấy cho điều này là khi thị trường chứng khoán khởi sắc thì giá trị đồng đô la sụt giảm khi luồng tiền đầu tư vào ngoại tệ được rút ra đổ vào chứng khoán. Trong khi chờ đợi thì tương lai của đồng đô la chủ yếu phụ thuộc vào tốc độ hồi phục của nền kinh tế Mỹ, tuy tốc độ hồi phục có chậm nhưng đối với hầu hết các nước khác thì phần xấu nhất đã qua, chúng ta có thể chờ đợi và hy vọng một sự tăng trưởng mạnh mẽ.

So với các đồng tiền khác thì đồng đô la có vẻ đang bị làm yếu đi. Cặp đồng tiền EUR/USD, sau khi rớt xuống mức thấp dưới 1.25 USD đổi được 1 EUR vào tháng 3, đồng EUR đã lấy lại vị thế khi đạt 1.44 vào tháng 7, điều đó không chứng tỏ được khả năng hồi phục của khu vực Châu Âu khi được dự báo sẽ là khu vực phục hồi sau cùng. IMF dự báo kinh tế Châu Âu sẽ thu hẹp lại cho đến năm 2010 trong khi các khu vực khác sẽ phát triển. Một dự báo như vậy có thể cho thấy khả năng giảm giá của đồng EUR trong thời gian tới.

Có nhiều ý kiến cho rằng Mỹ cần phục hồi giá trị của đồng đô la, việc duy trì đồng đô la yếu của cục dự trữ liên bang Mỹ có thể gây nhiều hậu quả nghiêm trọng. Người lo lắng nhất về giá trị đồng bạc xanh có lẽ là Trung Quốc khi là chủ

nợ lớn nhất của Mỹ với hơn 2 ngàn tỷ đô la Mỹ trong dự trữ ngoại tệ và một lượng khổng lồ trái phiếu chính phủ Mỹ. Việc giá trị đồng đô la tăng hay giảm sẽ còn làm các nhà lãnh đạo của Trung Quốc ăn không ngon ngủ không yên trong một thời gian dài khi không còn lựa chọn nào khác hơn là vẫn phải “tiếp tục ưa thích và tin tưởng vào trái phiếu chính phủ Mỹ”, chưa bao giờ người ta thấy Trung Quốc bị ràng buộc với Mỹ nhiều như vậy.

Việc duy trì đồng tiền yếu mang lại nhiều điều có lợi cho Mỹ trong bối cảnh khủng hoảng khi vực dậy xuất khẩu, chính phủ Mỹ thu được lợi rất nhiều từ điều này, hơn thế nữa chính phủ Mỹ có thể giảm nợ khoản nợ của mình nhờ đồng đô la thấp hơn. Nhưng nhượng thuận lợi trước mắt ấy vẫn không che phủ được nỗi lo lạm phát tăng cao khi giá trị đồng tiền được định giá thấp, điều đó có thể gây mất lòng tin của người tiêu dùng, mọi người sẽ không còn muốn nắm giữ một đồng đô la yếu nữa trong khi hiện tại

đồng đô la vẫn là đồng tiền đóng vai trò chủ đạo trong thương mại toàn cầu. Và khi đồng tiền có sức ảnh hưởng lớn nhất thế giới luôn ở mức thấp thì khó tránh khỏi nhượng bất ổn và lạm phát toàn cầu, biểu hiện rõ nhất là giá vàng và giá dầu luôn ở mức cao.

Liệu thời kỳ phục hồi của kinh tế toàn cầu có là động lực để các nhà đầu tư rời khỏi loại tài sản an toàn này không hay mối lo ngại về lạm phát cao lại đẩy giá vàng lên một đỉnh cao mới, phần lớn vẫn trông đợi vào cách mà chính phủ các nước tiếp tục hỗ trợ nền kinh tế của mình đặc biệt mọi con mắt vẫn đổ dồn vào Mỹ, nơi có niềm tin mang tên Obama.

Dù kết quả chưa thật sự sáng rõ nhưng nhượng gì chính phủ Mỹ đã và đang làm đã đưa kinh tế Mỹ đi theo hình chữ U và đang trong giai đoạn hồi phục. Việc tái bổ nhiệm chủ tịch FED cho thấy sự tin tưởng của Obama vào cách mà Bernanke đang làm để cứu nước Mỹ, vẫn còn nhiều khúc mắc chưa thể lý giải như hàng ngàn tỷ đô la đã đi đâu hay tại sao duy trì chính sách lãi suất thấp một thời gian dài như vậy cũng như nhiều vấn đề phát sinh như việc trao thêm quá nhiều quyền lực cho FED nhưng thị trường vẫn thích sự ổn định hiện tại và mọi người vẫn thích Bernanke cũng như tin vào sự sáng lên của kinh tế toàn cầu ■